

ZÁSADA LEGALITY A OPORTUNITY V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá otázkou zásady legality a oportunity v trestním řízení. Cílem této práce bylo zjištění vývoje výjimek ze zásady legality. Úvodní část se zaměřuje na pojmové vymezení obou zásad, jakým způsobem se pohled odborných trestněprávních autorů na obě zásady měnil, až do současného vymezení.

Po části věnované vymezení obou zásad navazuje jejich zakotvení a podoba v trestních řádech z roku 1873, 1950, 1956, 1961, až do současného platného znění trestního řádu. Na jakých zásadách byly tyto trestní řády založeny a jaký účel plnila zásada legality, případně zda v jednotlivých trestních řádech existovaly výjimky z této zásady.

Zásada legality ukládá státnímu zástupci povinnost ke stíhání všech trestných činů, o nichž se dozví, proto se práce dále zaměřuje na tuto povinnost a jakým způsobem souvisí zásada legality i s jinými základními zásadami.

Těžištěm práce je rozebrání jednotlivých výjimek ze zásady legality, které jsou zakotveny v platném znění trestního řádu a dále, které vychází přímo použitelných předpisů EU a z vyhlášených mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Nejprve jsou zákonné výjimky rozděleny do čtyř skupin a následně se detailněji věnuje jednotlivým institutům. Jejich právnímu zakotvení, podmínkami k možnosti jejich užití, a i případně jejich problematickou podobu v závislosti na základech trestního řádu a jakým způsobem se ubíhají úvahy de lege ferenda s některými instituty.

V závěru této práce je na základě získaných poznatků zhodnoceno, jakým způsobem se měnil vývoj výjimek ze zásady legality v průběhu let, v rámci jednotlivých trestních řádů platných na českém území od roku 1873 a jakým způsobem by se případně následný vývoj mohl dále vyvíjet.

Klíčová slova: zásada legality, zásada oportunity, výjimky ze zásady legality, trestní stíhání, státní zástupce